

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: Lovass János
Cím: Tudósok között az „Erzsébet királyné” fedélzetén
Forrás: Budapesti Hírlap

Bp
(Hely)

1928. 9. 21.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

910.2

Hely

Idő

1928

Személy

Tudósok között az „Erzsébet királyné” fedélzetén Klebelsberg Kunó gróf hajókirándulásra vitte a külföldi vendégeket

Csütörtökön délután a Nemzetközi Múzeumigazgatók Szövetségének tiszteletére Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter hajókirándulást rendezett a Dunán. A múzeumigazgatók itt tartózkodásának befejezéseül szánt hajókirándulás nagyszerűen sikerült. A kiindulás az esztergomi hajóállomásról történt, mert a múzeumigazgatók előbb Esztergom nevezetességeit tekintették meg.

Délután négy óra körül már nagy sürgésforgás volt az esztergomi hajóállomáson. A kikötő hídjánál állt a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Társaság *Erzsébet királyné* nevű szalónhajója és a kikötő pontonjánál díszbe öltözött folyamőrök silbakoltak. A megjelent illusztris vendégek már nagyrészt a hajón voltak és Klebelsberg gróf a felső fedélzeten beszélgetett két német úrral, mikor Schön báró német követ és meghatalmazott miniszter autója megérkezett a kikötőhöz. A német követtel egyszerre érkeztek meg azok, akik nem mentek már reggel Esztergomba, hanem egyenesen a hajókirándulásra indultak a délutáni vonattal Budapestre. Amint az utóbb érkezettek a német követ vezetésével, behajóztak, rövid jelzés után megindult a pompás gőzös a Dunán.

Szorosan a cseh part mellett haladt a hajó s a külföldi vendégeink közé vegyült magyar urak buzgón magyarázták a trianoni

határt és annak igazságtalanságait. A külföldiek, akik között németek, angolok, svédek, hollandok, csehek és románok is voltak, élénk érdeklődéssel figyelték a magyarázatokat és a gyönyörű szép őszi időben sűrűn esáttant a Kodak és sűrűn emelték szemükhöz a magukkal hozott hatalmas messzelátókat.

A trianoni határ mellett

Amint vendégeink kigyönyörködtek magukat, megkezdődött az uzsonna szervizzése. Egymásután vonultak be Klebelsberg kultuszminiszter, a vendéglátó házigazda vezetésével a külföldi múzeumok előkelőségei. Ott láttuk a vezetőség tagjai közül Prof. Max Sauerlandt dr.-t, a hamburgi múzeum igazgatóját, a Múzeumigazgatók Nemzetközi Egyesületének elnökét. Megjelent Otto von Falke, a porosz állami múzeumok vezérigazgatója, Goldschmiedt egyetemi tanár, Mr. Hobson, a British Museum néprajzi osztályának igazgatója, Cederström, a stockholmi Nordisch Museum igazgatója, Lechmann, a zürichi múzeum igazgatója, Leisching, a salzburgi múzeum igazgatója, Schwedda-Mayer, a csehországi német múzeum igazgatója, Opperman, a dán Thorwaldsen-múzeum igazgatója, Vogelsang, az utrechti művészettörténeti múzeum igazgatója. A magyar

múzeumigazgatók közül a miniszter meghívására megjelent Petrovich Elek, a Szépművészeti Múzeum, Hóman Bálint, a Nemzeti Múzeum, Végh Gyula, az Iparművészeti Múzeum igazgatója, Heckler Antal és Dománovszky Sándor egyetemi tanárok. A kultuszminisztérium karából ott volt Magyar Zoltán dr. miniszteri tanácsos, Haas Aladár dr. miniszteri osztálytanácsos, aki egyézersmind az egész hajókirándulás lelkes rendezője volt, továbbá Ybl Ervin dr. miniszteri titkár.

A ragyogóan feldíszített étteremben Ludwig főfelügyelő, a Waggon Lits helyettes-igazgatója, személyesen intézkedett és az ő érdeme az, hogy úgy az uzsonnázásnál, mint a későbbi vacsoránál a kiszolgálásban semmi fennakadás nem történt és külföldi vendégeink meg lehettek elégedve az európai híri vállalat ellátásával.

A kedélyesen elfogyasztott uzsonna után a vendégek a felső fedélzetre vonultak, ahonnan meg-megújuló csodálkozással nézték az egymásután fölmerülő csodaszép dunai tájképet.

Klebelsberg miniszter és két német tudós nyilatkozata

Ezt az intermezzót használtuk fel arra, hogy a megjelent előkelőségektől a Budapesti Hírlap olvasói részére a Múzeumigazgatók Nemzetközi Kongresszusáról felvilágosítást és néhány magyarázó szót kapjunk.

Elsősorban Klebelsberg Kunó gróf kultuszminisztert, a házigazdát kérdeztük meg, aki a kongresszusról a következőket mondotta:

— Örömmel látjuk azt, hogy mindig nagyobb és nagyobb számmal választják külföldi kongresszusok hazánk fővárosát, Budapestet székhelyül. Nevezetes és egyben talán örvendetes dolog annak megállapítása, hogy Amerikát Columbus ötszáz évvel ezelőtt fedezte fel, Európa most felfedezte Magyarországot és kultúráját. Nagy örömmel látjuk, hogy azt a lelkes munkát, amelyet levéltárainkban és múzeumban végeztünk, teljes mértékben méltányolják neves külföldi vendégeink és elragadtatásuknak őszintén adnak kifejezést. Meg kell ugyanis jegyeznem, hogy a múzeológianak nemcsak számos de egyéni fajsúlyukban is neves képviselői jöttek erre a kongresszusra.

Ezután Sauerlandt professzort kértük meg, hogy mondja el benyomásait, mint a külföldiek vezére a kongresszus dús programja közben tapasztaltokról. Sauerlandt professzor az igazi tudósok előzékenységevel válaszolt.

— Nyilvánvaló előttünk, — mondta — hogy Magyarországon olyan mértékben tanulmányozható a népvándorlás korszakának művészeti kultúrája, amint az egyik európai államban sem található. A magyar föld telítve van a korábbi évszázadok emlékeivel. A Nemzeti Múzeumban látható ennek a híres kultúrmutnak minden nyoma. Nagyon szép és szinte meglepő gyűjteménnyel gazdagodott a Szépművészeti Múzeum reneszánszkorabeli képtára az Esterházy-gyűjtemény révén. Ugyancsak meglepő a gazdagság, amelyet a magyar műgyűjtők magántulajdonában láttunk. Így megragadott minket Wolfner Gyula gyűjteménye, amelyet a tegnapi napon néztünk meg és amely a magyar népművészet szinte ki fogyhatalatlan tárháza.

Ezután Otto von Falke, a porosz múzeumok vezérigazgatója nyilatkozott:

— Gyönyörűen rendezték meg itt tartoz-

ködásunk programját és mondhatom, sokkal többet kaptunk, mint amennyit elvárhattunk. *El vagyunk ragadtatva mindattól, amit láttunk, de különösen a Nemzeti Múzeumtól.* A Nemzeti Múzeum gyűjteménye ismertek külföldön, mert tárházai annak a különös és az európai országokban oly kevéssé tanulmányozható kornak, amelyet a népvándorlás korának nevezünk.

E közben lassan alkonyodott, majd leszállt az est. A méltóságteljesen úszó hajó már elhagyta Vácot, mikor megjelent a fedélzeten *Haas* dr. miniszteri osztálytanácsos és vacsorára invitálta az éles dunai levegőtől erősen megéhezett külföldieket.

A kitünő vacsora, amelyen, mint összehámláltuk, nyolevanheten vettek részt *Ludwig* főfelügyelő vezetésével példás rendben folyt le. Sűrű koccintgatás, vidám nevetés és élénk csevegés hallatszott az étterem minden sarkából. Vacsora közben alkalmunk volt beszélgetni *Schön* báró német rendkívüli követ és meghatalmazott miniszterrel.

A követ mosolyogva szabadkozott az interjú elől, majd kijelentette, hogy ő a hajón csak mint a kultuszminiszter vendége és mint magánember vesz részt, bárha mellékesen tiszteletbeli tagja a német archeológiai társaságnak és nagyon sok személyes ismerőse van a megjelent tudósok között. Érdeklődése a régiségek iránt — mint búcsúzóul megjegyezte — görögországi tartózkodásából datálódik, ahol négy évig volt hivatalos kiküldetésben és ahol bő alkalma nyílt a csodálatos antik kultúra tanulmányozására.

A kivilágított Halászbástya

Ekkor már féltíz óra felé járt az idő és a vacsora befejeződött. A vendégek ismét a hajó felső fedélzetén gyülekeztek. Elhagytuk az ujbpesti partot, majd a Margitszigetet és ekkor vendégeinknek csodálatos látványban volt része. A figyelmes rendezőség ugyanis a hajókirándulásra való tekintettel egy órára ismét kivilágította a Halászbástyát. A tudósok elragadtatással szemlélték a megvilágított tornyokat és a fényárban uszó Budapestet, annyira, hogy a programtól eltérően a hajó nem kötött ki azonnal az Eötvös-téren, hanem elhaladt az összekötő híd alatt is, hogy a vendégeknek Budapest egész esti látképét bemutassák.

Az összekötő híd alatt azután megfordult a hajó és visszafelé tartott a kikötőhelyre. Féltizenegy óra tájban érkezett meg a pontonhoz. Elsőnek Klebelsberg kultuszminister szállt ki, aki mosolyogva búcsúzott vendégeinktől, akik viszont a szíves házigazdát lelkes ovációkban részesítették.

Ezután az összegyűlt vendégsereg lassan oszladozni kezdett, ki-ki szállására sietett, de még a villamoson is, amelyen egyes csoportok szállodáikba indultak, lelkes elragadtatás hangján beszéltek a csodaszép hajókirándulásról.

Lovass János.